

769.12.

9 m.

† 1869

Gram

1869 Feb. 15.

"Hapnal"
Első Evfolyam

A társaságunknak, magyar nyelvű önképző társu-
lat közlönye. Megjelenik havonként kétszer, úgy-
mint a hó 15. és utolsó napján, két új, kétféle
teremben, két példányban. —

Vörösmarte virján.

Sziasz karsra borulok dalolni Kezves,
Ha veszteli szomszagosra Kerges;
Kül' kug' kövülöttem, virág fü' fa nedül
Bus gondolat arad delkembe' keresküül,
I' mint ejeli harmas csordul kemem arya
A domboru sirra, a nima nyugagyra.
... A kölsak alusmak... Ny' esendeva lig
A dalnok is alokil, Kincle dala kengest:
"Ló' gyermetem, a kaka kett' utjés
— El' mult az örökre — ne kengjed.

Elmulu a komos tél, földül a mekö máz,
Köld, enyhe sarasónak nyoman jön a hó nyár,
Csak paszta kakánnak nőcs meg kikeletje
Körd teli időnek jár napja felesse.
Ak omladvikó vir im kik ebolyás kaja
Tágas liges e lon, de semmi virág rajz'
... A kölsak alusónak, ... Oly csendes a lég...
A dalnok is alszik kinek dala tengest -
"Jó gyermekem a kaza kebb idejés,
- Elmuls ak örökre - ne tengjed."

Gyast kassra bomlok.. szivem teli búval,
Majd a temesőnek lágy kellese fúvall
Könnyes kemeimnek pillája kékül
Es almodom álmos a puósza kakámul.
Latosk esatéren pengermuj halossak
Nökes, kikes a bu, e helyre csalogtat.
Szép ajkairon jaj, kékölbe borostyán,
Sa nemia halossak keblere omolván
Halansékaira a borostyánok rajjale
S homok vérsanais kologva virájjale

B. József Miklós, "Helion" című
Költemények és versek
(: folytatás:)

III

Főindemés e költésnyak költészetani szem

ponából melsashajuk leginkább. Az egészen át
vornló eszme, mely éleses bensőséges belső reá: az
essennel leginkább érintnek, a Kerelemnek fen
tejét minden más emberi értelmek felett előtűntes
ni

Helione a menny legelső angyala egyként ötletet
sajláts és öltött, mint veszt: küés, - mi Kerelemnek
nevezküle akt, de a mit éten isteni seraph értess,
menn völs a földi gerjelmek salalijásól.

Leviathan a Kevély kembe völs az Kivel Kive's
megvetsá'aktor midön annak arxán béke nyugodott
még, míg ragyogó Kempárja a lelki csend derijés
sugarzá' völs. -

De akér most is, midön a kembe arxán vihar
Kug álsal, midön Kéblében vesx dukong, a Kerelem
legbensőbb rokonértesével simul a legelső angyal,
Kembeja kéblére, nem a gyönyör boldogisó tudasá'
val ugyan, mint midön harfája Kúst weg ein
eves hangokkal nevesite a leg iveris sa mindenha
tó jószágos kala Kymusokban unnyel' hanem
a felső Korongó ragaszkodásával, mely megre
pesszia Kivet. -

Kivess-e Helione? "Köl a lákatz kembe a Ke
relem kasalmával akarván kenyvstentemi Kereleme
is hogy tagyja oda a mennyországos fényesdi
csőséjével, legyen küsten istenéker.

"- Kivestek viszonxa az angyal, men a menny
dicsősége üres nekem nalat nélkül, de küsten
istenember nem lessek toha."

Esokat mondó, Késertelmi Kavalban a leg
Kebb vonás látyale, mely valaha angyals

4
jellemeest.

Es ugy sön a mint monda.

(: Vége Róvesterek:)

Tízka Kereleme

- Nölröi elbeszélés -

(: folyószó:)

T. Enek

Liliumról rózsakálra
Lingve káll a tarka pille,
Mint a csalfa csapodára
Női kivétel női kivétel.

—
"Hón Kerelek" mond az ifju,
S rá szemérek langja lobban
A leányka sugja: "En is
Elesemnél hübben, jobban"

—
Megölelik egymást a szán
S a Kerelem rózsapirja
A rózsákra a boldogság
Tündérfenyvi kérés irja

—
De bom jön a derise,
Az riómelek vége banat

Is még egy csók bucsúzóra
Sax arcvonkon mely én zámat.

Minth virágról hull a harmat,
Hogyha "Nora Kello" indul,
A leánya szép meméből
Ugy perrege konnya kintul

Minth a délig-nyitő virág
Hanyaslóra ha káll napja-:
Mindig mélyebb gyásba fordul,
Hogy elvágsat szép lovagja.

Jenyő arnó" falva kintessel,
Júzeget a has lovagnak
Hogy visela lányra gondot,
Ehig vége lesz májra kádnak

... delomról vésakálra
Lengve káll a sarka pille,
Minth a család csapódar a
Női kivről női kivré

Éjje bajnok a csasábul
Dalnokaitul kedvesenél
Mkeni hogy kive maradt
S kive marad kerménel

Es a dalnok, miga bajnok
Tovább indul győztes arján
Jóna kivel kedvesenél
Hétkor két nap kara jüvön

Csöndes éjnek ejokakaján
Meggrendisi lánija kuzja's
A var alatt, kóla kedves
Szokost nékni a bonus as

Lánija mávan a völgyeken
Féltémilile dala esendül. . . .
De a varnak ablakában
Lávaralan neme esendül

Lánem as a varnak mélyén
Sóval valaki síralmasan
Alnok fia ide vejselt,
Hogy viskaimas ne bírassam.

Soniga dalnok téves usján
Fai a Pinos útenettel.
Cina bajnok kaka jászán
Kavarost kerelmet el.

... Szömmöt rozsakálra
Lengve máll a tarka pille,
Mint a esalpa esapodár a
Női kivétel nõi kivétel (folyosagale).

China

(: osmesseis)

(folyosagale)

III

China allosmánya atyai esarnok uralmon alapszik

Legissem ezech Mefylóis Confucius akon sa
na, hogy a gyermeki Kegyelet a legfőbb érem. I hogy
a Rivalys attyaként kell tekinteni a biródalom
minden egyes polgárára. Akon mávok né
dese pedig, hogy véstetik, a mi a Rivaly ellen a
karmely okból fellárad, usat nyisott a császár
voknál a legkorlátlanabb Kenyuralomra, és
mondák magok fölöl nyelvárodan, hogy ok olya
nok mint nap az égen, melyhez hasonlóan
letünkednek ugyan, de elnem enyészhetnek.

Nagyon tévedne akonban az, a mi azt gondol
ná, hogy az óriási biródalom exrévés léselet,
ezen korlátlan császári hatalomnak kösön
hesé. Ezen nem. Kösöné azt akon hatalmas
insemménynek, mely kerint nem skületes, rang,
vagy birók után, hanem tudomány és eles elme
alsal lehet benne magas állami hivatalokra
eljusni. Mi sok tekintésben nevessegecek
nek salalják a chinaiak szokásait, de vajon
nem mulasságosabb nem nevessegecebb lehet
ő elössök az, a divatos módos, mely kerint
nalunk leles valaki skületes gróf, skületes
főispán. Szarmaross legyen valaki chinában
a legalacsonyabb helyről, a legkegyencebb soru
kulérsől, ha tudománya, műveltsége alsal ke
pessi' tessi magát a szokások három fokú
vrszálásra; "a japois teremben akonnal az arany
paripára ülhet, az az sár usat salálhas ma

gának a legfelsőbb hivatalokig.

Azony körülmény, hogy a császár tanácsát nem arany keresztes paripán, ha nem ül lovagol, ha nem a birodalom leg tudományosabb férfiai állnak, s e tanácsnak ugy a tartományok királyai, ^{mint} maga a császár felségtlenül alávetve - ^{mint} korábban a csarnok hatalom tulajdonosai. Megjegyzendő még az is, hogy Chinában felelős miniszterek normál nyelven, s a csarnok hatalom olykor csak ezek tulajdonosai követségében beszélget a népekkel.

A császár, mint olyan, a ki egyszersmind a birodalom főpapja is, továbbá főtanító mestere, hatalmában kivételesen részesül. A chinai nép egész meggyőződéssel hiszi azt, hogy az ő császára az ég fia, a föld egyedüli kormányzója, a nép legjobb atyja, s nem képes elhinni, hogy kivülözze a földön több császár is létezhetne. Midőn a mennyei birodalom császára minisztereinek parancsait adja, azok egészen földre borulva hallgadják. Palotáiból sávos sávon 2000 poroszló megyen előtte mindenféle fenyesre csiszolt gyilkoló kardokkal, a megalán vesztető édes fiatal megfenyítésként. A ki ilyenkor az uszán a menettel salalkozik, vagy tényen vissza lalába, vagy pedig a földre leborulva várja be, míg a császár kivételével elvonul, mert a császára felinteni nem szabad. —

Őrök és kivételre méltó dolgok volna az
bizony ezek, ha irányra juthatavaltat nem
kivétel volna, részint érdemből, részint a
hársól való félelem miatt; a legkisebb
gyanura vagy egykori feljelentésre, megpályáz
hatja, vagy bekömlöcközteti őket, s a
a kínai fenyítés mód iszonyosságáról
és az igazságközléséről beszámoló naponta
kötnek egyes jelentéseket a lakai lapok, melyek
a valóban fejletlen kormányzatok hársó
tanujelét. -

A kínai törvények büntetés szabnak arra,
a ki wörül wöre meg nem látogatja ősei sírját,
s míg ez ügyben a legvadabb kigoros kivétel
addig arra, a ki illetlenül veseli magát, s a tör
vények ellen vét, a nélkül, hogy valamely kü
nös rendelkezést megsejtene, csak negyven bot
ütést szabnak.

Legkigorubb büntetésben részesül a felső
főrső, mert a mellett, hogy maga az illető la
ja kínai korrassal végeztesik ki, míg család
ja is megbecsülésesik egészen a kilenke
dike nemzedékig. -

A különféle büntetés nemcsak felfügget
meghatározul az opiumkivétel ellen, a legköze
lebbi dokben koross törvényekből, melyek
kerint a thalalom első átlágyaikor betyeg süte

sik a sessor lombokára; második ízben vállára
sik bambusz úszó kap; harmadikban fejét veszi.

Legsajátságosabb insexmeny Chinában a mennyi
i hadsereg, melynek létszáma a legyabbbkorin du
dosítások szerint 1, 240, 800. Ezek közül gyalog
600, 800, a többi lovas. Ölszések nádrág és mel
tenyből áll; szintivel, a polgári rendből való
megkülönböztetés végett, egy ugynevezett Kur
mat - valami köpeny felét - viselnek, a mely
rendesen olyan színű, mint a miyen a Kazad
szelvény, mely alá az illeső harczosok sanox
nak. A főbb levességek nevezéges köiben fogynak
kapitáni selyem eszmagokban, s a Kurma felé
be öltött belets ködmonatban, eziféle tallak
ból készült sarko legyekkel, melyek a Chi
nai történeteknél epen oly elmaradottan
kelleknek, mint példaula magyar huszárnak a
kéj ló és a porros bajnok. -

Fegyveresek ijéből, de még nagyobb réz
ben ropjából áll, melyekkel igen ugyesen du
nak banni. Újabb nőben a löporos fegyverek
is divatba keressék náluk jönni, de ezekkel
oly ugyestlenül bannak a mennyi harcos, hogy
elleneség helyett rendszeren innmagát, vagy legjobb
esetben harcos pajzsát végzi ki. - Ende
kes az is, hogy majdnem minden kiválóbb
harcosnak ily nemű feliratot állanak a hátán:

"Hasalmas" - "Sigris" - "Dühös farkas" - "Pestess
el" - "Vad bika", hogy fusis körben az ellenség
lassa meg, s reméljék el a restenetes környék
től. Csaka körben aktan természetet kerint a
Vad bika nak bömbölnie a pestess farkas
nak vrditania stb. kell. A ki magas a
csasatereen valamimodon kitansesi; ha elve
marad elobbleszesben is nagy mennyise
gü pentjuszalomban veszesül, ha pedig elhal,
neve az aldozasok környébe irasik, s a ma
mára járandoss pentjuszalomat sokonai örö
kösei napják.

A rendes hadseregtől meg kell különböztet
tesnünk a csákári sesterőseget, melynek lé
tszáma 23000 gyalog és 3000 lovasra megy;
ez egészen mongolokból s a legügyesebb ka
sonakból van összerakva, s a mennyei
csákárnak csupán vadász kiserésit teszi.
Van ^{mak} ugyan agyufok is, de akt ^{has} egy kis esest
hasznalja csak.

A mi a chinai sesterőseget illeti; arra né
ve meg kell jegyeznünk, hogy a mennyei
hadseregnél legkevesebbet nyom a lábán
mivel fő fegyverésit a parthya teszi. Van u
gyan olykor agyufok is, de akt egy kis löve
sán rendszeren kiserésit, s onnan maguk
ban tesznek vele kör. Egy utolsó bejelés,
hogy, elinse az agyufok minden veszesül

egy egyenként inszessé, v mins a kadi hajók
kiegészítő részek a hajókhoz ácsolják, s csak
későbbé és pedig komoru sapaszkalások sari
tuttál meg vkes arra, hogy az agyuknál mo
vogni lehet sőt kell. - Legnevezetesebb fejeve
vte akonban ama kézi gránát féle eszték, mely
fajzó fűssü s vözzel el nem olsható gyuanyag
gal megsólsott eserep edényből áll. Fűssü köv
ben rendszeren ezt hajigalják a nyakulon levő
elleniség kéme köze, v nem épen megvesendő si
kerü.

A sengeri erő jelenségek. A hajók formá
lan nagyobb, a maszokot ugyeslenek. Minden
hajónak van egy különös balványa, mely míg a
kerence kedvete nagy becsben áll, de mikélyess
kivasar sámad, vagy elleniség jó, sa hajók veske
delem kenyeges, legelő dolguk is az, hogy a
ves balványa összekötö v rendszeren boszán
rodások közt a sengerbe dobbarjítá
(: polysatjuk.)

Uharban

Tarson ülök, sán árva fűknek aya,
Hajók az alponyaló eselen.
S a földi élet káros veszkasága
Krememben fájó könnyekes terem.
Nik mins holdoló hamvadó reménye
Csillanva hullnat a mező fűvére

Írj csak veám a fánál a ga közzül
Megrázza örömyen a csungó levél
Mely fájalmában szalonna kördül
Panaszra kelven getulcs adveés
De nem hallgas rá a süvölő szél, még
Viharna' neveli fel panaszra mérget.

Carson ilok, elnézem a viharat
Jelesem tarso' rombolásait
Gondolvaodom: az veszettség fánál
Ujult tarasok meghozza lombjait...
Miga vihar örökre elenyesejté...
... Szivemben újra nyugalom tenyesejté.

Az Agape

- egyházi-erelmi tanulmány -
(:polytársas:)

Ezen inderménynek, a melyben az emberi vallásos
kedély által felvolgozott isteni erő volt a lelek ere
dese bizonytalan, azon nézet különbség miatt
mely a ponsnál elő áll. Nemelyen ugyanis ezen
inderményz már az üdvözítéské alatt felsalalja'te
a régi keresztyeneknél. His ezen nézetes teljes
meréségében el nem fogatható, bár allisgub
logy már akkor is elő mint eszme - az eszme
örökéletűségénél fogva - az emberek közzé, va
kivekben munkalkodott is: de logy lassóvált

alakos már akkor öböss volna magára, aki nem
hideszül, men kerintunte csak az új ítéssel
mulcsával nyerse meg ezt, csak ekkor manifes
tálta magát teljes fenségében. -

Hogy pedig ezen ismermény eredetét nem tessz
szuk be az összemertomi korakba, holott
már itt is találkoztunk mozzanataival a pasca
vacsora követo lakomában. annak oka ab
ban találjuk, hogy még ott az agapé alapjait sevő
akkor - (minőt a kereszt, atyaság, testveriség)
nem találkoztunk, miután a vesző ember
felett ott állott a bosszualló Jehova. -

Mindamellett is aronban e kettőnek egymás
közti viszonyát legalább alakitlag elismerjük
Men ugyanakon viszonytal, mellyel találkoztunk
a pasca-vacsora s az azt követo lakoma közt, egykor
mind a megkeresztelt pasca vacsora, vagy más köv
urvacsora is agapé közt is találkoztunk. Se kettő kö
zötti koros viszonyból ugy találjuk, hogy a keresztus
alsal lepresmerette tett egyik ismerménynek, az
urvacsoranak völs az agapé kiegyesítő része.

Moss ismerkedjünk meg magánal az ismermény
nek alakjával, vagyis tekintsük meg azon eljárás
mely az első keresztényekhez a keblökben élő tess
véri keresztet öntötte. Hogy ez egész tisztaság
ban lebegjen szemünk előtt, követejünk az agapé
megszárára más lak felé. -

Picsi a ház, nem büszkel kedhesik egbe nyuló
tornyával; nincs karangja, de ez nem is külsőleges
völs hol ki a színmagában bírja a kivogató közt

Megcsendül lelkeben a keresztényi kerestet
vagy felszarvostashaslanul, vixti azon ked
ves erket, hogy tessvéreivel salálporkand. Belép
alakba. Kiverjút mi is. Kiverjút, kiven.
innen csak lelki meglepéssel térkeünk
vissza, hol még a lég is oly sápráló var arccal
oly lelkes nyugtatók. —

Itaga a lár vixta min a keresztényi egyse
vixég, falan a keresztység jelképpel. Képpelje ma
gunlas egy mekka közelebe, a hol a korgalom
pédanyképei nem magoknál dolgoznak, s ha
exs tettük, akkor bele képpelje magunkas egyse
mind ama vix lakba is. Ide is elelemmel ter
hels emberkes lánul jönni egymásusán, mi
vixül sokan napi munkasságok eredményét hoz
zát ide, nem pedig pusztán maguknak, hanem
mindenki mindenkinek. — Keresyén tessi le
vixia vixassalra hozományát. A gárdagot nem
ixgája a felsünés vixég, nem a kereszt a ké
gyen vixje. Alázattal közelebe ide az ur, s lelki
bűvességgel - de nem keresztvixszel - távozik a vol
ga, merz erki egyenlő hívassás urával keresztvix
ga vixsében. (folytatjuk)

Dr. János Kalmán Margh. d. sz. H. János
Kép. vix. 12. Kert. vix. 12. Kert. nyelv. Kert. Melkonysal
Kert. vix.

